

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 4014200778
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4014200778.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD., v právnej veci žalobcu: TransLog Slovakia, a.s., so sídlom Kalvínske námestie 2, Levice, IČO: 44 400 209, právne zastúpeného JUDr. Martinom Abrahámom, advokátom so sídlom Kocel'ova 25, Bratislava, proti žalovanému: Daňový úrad Nitra, so sídlom Damborského 5, Nitra, o preskúmanie zákonnosti postupu a oznámenia žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/146/2014-121 z 23. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/146/2014-121 z 23. septembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 11S/146/2014-121 z 23. septembra 2015 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný ako správca dane rozhodnutím č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 za zdaňovacie obdobie október 2013 určil žalobcovi rozdiel na dani z pridanej hodnoty v sume 21 906,45 € a znížil mu nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty zo sumy 50 926,32 € na sumu 29 019,87 €. Toto rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 27.06.2014, ktorý proti nemu podal prostredníctvom advokáta v zákonnej lehote dňa 11.07.2014 na poštovú prepravu písomné odvolanie, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 14.07.2014. Listom č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 žalovaný oznámil žalobcovi, že s poukazom na § 13 ods. 5 a § 14 ods. 1 písm. c/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) sa považuje jeho odvolanie z 11.07.2014 proti rozhodnutiu žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 za nedoručené z dôvodu, že advokát má povinnosť za daňový subjekt, ktorý zastupuje pri správe daní, doručovať podania elektronickými prostriedkami.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že neprávoplatné rozhodnutie správcu dane č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nemôže byť predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Predpokladom pre takéto preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu je, aby išlo o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú (§ 247 ods. 2 O.s.p.). Napadnuté rozhodnutie správcu dane takýmto rozhodnutím nie je, nakoľko sa jedná o neprávoplatné rozhodnutie, proti ktorému žalobca podal odvolanie, o ktorom musí v predpísanom inštančnom postupe rozhodnúť buď žalovaný alebo odvolací daňový orgán. Pri akceptovaní právneho názoru, že prvostupňové správne rozhodnutia sú preskúmateľné v odvolacom správnom konaní a až následne v správnom súdnictve a za situácie, že žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu správcu dane riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom sa zatiaľ nerozhodlo, nemožno rozhodnutie správcu dane č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 preskúmať podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.

Vo vzťahu k oznámeniu žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 krajský súd uviedol, že nebolo povinnosťou žalobcu zastúpeného advokátom podať v roku 2014 odvolanie elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z., ako to tvrdil žalovaný v napadnutom oznámení. Povinnosť subjektov, taxatívne uvedených v § 14 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z., účinného od 01.01.2014, doručovať finančnej správe podania elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z. sa nepremietla do obsahových náležitostí rozhodnutia podľa § 63 zákona č. 563/2009 Z.z. a nepremietla sa ani do § 72 zákona č. 563/2009 Z.z., ktorý aj po 01.01.2014 upravuje, že odvolanie sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice u správcu dane alebo orgánu, ktorého rozhodnutie je odvolaním napadnuté. Výklad § 14 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. v tom zmysle, že pokiaľ subjekt uvedený v tomto ustanovení podáva odvolanie proti rozhodnutiu správcu dane musí ho doručovať elektronickými prostriedkami a v prípade podania písomného odvolania a jeho doručenia správcovi dane poštovou prepravou sa takéto podanie považuje za nedoručené, nemá oporu v zákone a je v rozpore s § 72 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z. Takýmto postupom žalovaného bol žalobca ukrátený na svojich právach, nakoľko v jeho dôsledku nebolo rozhodnuté o podanom odvolaní žalobcu resp. žalobcom podané odvolanie nebolo preskúmané odvolacím orgánom.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že v ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného postupovať podľa § 73 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z. a pokiaľ odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nevyhovie (nerozhodne o ňom), toto postúpi spolu s výsledkami doplneného daňového konania s úplným spisovým materiálom a predkladacou správou na rozhodnutie odvolaciemu orgánu a o takomto postupe upovedomí žalobcu ako daňový subjekt.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 756,05 €. Krajský súd nepriznal žalobcovi odmenu za osem úkonov právnej služby, pretože tieto nepovažoval za účelné. Pokiaľ ide o štyri porady so žalobcom, právny zástupca žalobcu podľa krajského súdu neosvedčil účelnosť týchto porád a vynaloženia trov v tomto smere. Tieto sa v niektorých prípadoch podľa krajského súdu ani netýkali prejednávanej veci. Po dôslednom preskúmaní obsahu súdneho spisu a obsahu záznamov o stretnutí bolo krajským súdom zistené, že v čase, v ktorom boli vykonávané porady so žalobcom, nedochádzalo k predostretiu nových návrhov resp. námietok zo strany žalobcu, ale ani žalovaného, ku ktorým by sa vyžadovalo vyjadrenie žalobcu a ani k takým významným zmenám skutkových okolností veci, ktoré by bolo potrebné prejednať so žalobcom. Krajský súd ďalej uviedol, že predmetnom súdneho konania bolo preskúmanie oznámenia žalovaného (teda nie meritórneho rozhodnutia) a rozširovať rozsah napadnutia správneho rozhodnutia možno len v lehote do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, teda v tomto prípade do 24.09.2014. Podľa názoru krajského súdu vykonanie týchto úkonov, vzhľadom na predmet konania, nebolo potrebné na účelné uplatnenie práva žalobcu. Z rovnakých dôvodov krajský súd nepovažoval za účelné a potrebné ani podanie repliky z 19.11.2014 a dupliky z 04.07.2015, a to aj vzhľadom na obsah týchto podaní. K ďalšiemu uplatnenému úkonu - podanie žalobcu z 13.04.2015 krajský súd uviedol, že vykonanie tohto úkonu nemôže zaťažiť

žalovaného, nakoľko sa jedná o úkon, ktorý by nebolo potrebné vykonať, pokiaľ by žalobca už v podanej žalobe správne formuloval jej petit a označil rozhodnutie žalovaného, ktoré vzhľadom na stav daňového konania bolo možné preskúmať v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Jedná sa teda o nehospodárne vykonaný úkon, vyvolaný v dôsledku nesprávneho postupu žalobcu resp. jeho advokáta. Pokiaľ ide o úkon právnej služby - vyčíslenie trov právneho zastúpenia, nejedná sa podľa krajského súdu o úkon, za ktorý by si advokát žalobcu mohol uplatňovať odmenu, nakoľko sa nenachádza ani v § 13a ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a nemožno ho považovať ani za úkon právnej služby vykonaný podľa § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší oznámenie žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014, ako aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014. V dôvodoch odvolania uviedol, že v pôvodnom žalobnom návrhu, ako aj v podaní z 13.04.2015 žiadal žalobca zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014. Krajský súd porušil právo žalobcu na súdnu ochranu, keď o tejto časti petitu jeho žaloby nerozhodol. Bolo povinnosťou krajského súdu zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného, nakoľko v dôsledku privlastnenia si neexistujúcej právomoci odvolacieho orgánu žalovaným nahliadať na odvolanie žalobcu ako na nedoručené, porušil žalovaný v daňovom konaní svoju povinnosť v zákonnej lehote 30 dní odo dňa doručenia odvolania predložiť vec nadriadenému orgánu. S prihliadnutím na konštantnú judikatúru vo veciach vplyvu zmeškania zákonných lehôt (napr. III. ÚS 24/2010 alebo NS SR sp.zn. 5Sžf/35/2010) daňové konanie, ktoré viedol a v ktorom rozhodol žalovaný, je zaťažené vadou nezákonnosti. Už len vrátením veci žalovanému je znemožnené dodržanie objektívnej zákonnej 30-dňovej lehoty žalovaným ako prvostupňovým správnym orgánom (§ 73 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z.). V prípade zrušeného oznámenia žalovaného nejde o meritórne rozhodnutie zákonom oprávneného odvolacieho správneho orgánu, ktorému je možné vrátiť vec s tým, že mu začne plynúť nová lehota na rozhodnutie podľa § 250j ods. 4 O.s.p. Ak teda chcel krajský súd rozsudkom konštatovať porušenie zákona tým, že žalovaný sám rozhodol o odvolaní žalobcu, mal posudzovať aj existenciu prvostupňového rozhodnutia žalovaného a vplyv realizovaného odvolacieho konania na zákonnosť daňového konania ako takého s prihliadnutím na nezákonné zjednotenie daňového konania v rukách žalovaného. Žalobca považoval za nesprávne aj rozhodnutie krajského súdu o náhrade trov konania. Podľa žalobcu bol každý jeden úkon právnej služby z jeho strany preukázaný. V podaniach vo veci samej (replika a duplika) žalobca reaguje na písomné podania žalovaného vo veci samej. Replika a duplika žalobcu sa od seba vzájomne, ako aj od žalobného návrhu a doplnenia petitu vo svojom obsahu aj rozsahu odlišujú, čiže nemohla byť takáto obrana žalobcu neúčelná. Stretnutia s klientom po úkone protistrany vo veci samej nie je možné spochybníť, nakoľko potreba takýchto stretnutí vyplýva z informačnej povinnosti advokáta voči klientovi ako mandantovi podľa § 567 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka v spojení s § 18 ods. 1 veta prvá zákona o advokácii. V konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je síce žalobca obmedzený v dispozícii so žalobou, avšak má k dispozícii uplatnenie aj ďalších úkonov dispozície so žalobou a konaním (napr. návrh na postup podľa § 109 ods. 1 písm. c/, § 250h ods. 2 alebo § 250c ods. 1 O.s.p.). Podľa žalobcu nie je zjavné, z akého dôvodu si krajský súd osvojil záver, že informácia o vybavení podnetu prokurátorovi na vydanie protestu v tej istej veci s ňou nesúvisí, keď samotný zákonodarca v § 250i ods. 4 O.s.p. takémuto konaniu priznáva dokonca priame účinky na súdne konanie podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. K záveru krajského súdu, že niektoré porady sa netýkali prejednávanej veci žalobca namietal, že s ohľadom na stanovenie ďalšieho postupu v konaní bolo pre neho rozhodujúce, ako orgány v postavení žalovaného a najmä jeho nadriadený orgán rešpektujú a aplikujú súdne rozhodnutia v obdobných prípadoch. Odmietnutie náhrady preukázateľného úkonu, spočívajúceho v uplatnení práva žalobcu, ktorý by v prípade nere realizovania úkonu prišiel o toto právo (náhrada trov konania) len preto, že úkon nie je explicitne uvedený v § 13a ods. 1 a ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., je v rozpore s § 13a ods. 5 citovanej vyhlášky. Konanie o trovách má povahu nemeritórneho konania spojeného s konaním vo veci samej, preto mal krajský súd aplikovať § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Súd vyčísľil náhradu hotových výdavkov podľa neznámeho kľúča. Ak advokát účastníka konania započal úkon mimo pracovných hodín súdu, vypočítava sa náhrada podľa miesta, na ktorom sa preukázateľne nachádzal alebo miesta, na ktorom sa obvykle zdržuje (úradne hlásený pobyt).

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu rešpektuje a v celom rozsahu sa pridrižiava svojho písomného vyjadrenia z 23.10.2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Žalobca v odvolaní namietal, že krajský súd pochybil, keď nerozhodol o celom žalobnom petite a spolu s oznámením žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 nezrušil aj prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014.

Pri posudzovaní otázky súdnej preskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu je nevyhnutné zohľadňovať špecifiká každého prípadu zvlášť, najmä so zreteľom na to, či žalobca má v prípade autoritatívneho zásahu orgánu verejnej správy do jeho práv možnosť účinnými prostriedkami tento stav zvrátiť. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že vo vzťahu k ochrane verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb, ktorú poskytujú orgány verejnej správy má správne súdnictvo subsidiárnu povahu. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené, má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedôjde k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby fyzická alebo právnická osoba sa domáhala ochrany svojich práv na správnych súdoch. Vyplyva to z historicky daného a v Slovenskej republike ústavne garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie vecných kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich súdnej kontroly.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov je potrebné mať na zreteli aj charakter napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovení § 244 ods. 3 a § 247 ods. 2 O.s.p., teda či ide o rozhodnutie, ktoré bolo vydané v správnom konaní, zakladá, mení alebo ruší oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb alebo sa priamo dotýka práv, právom chránených záujmov alebo povinností fyzických alebo právnických osôb a ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (odvolanie, rozklad) nadobudlo právoplatnosť.

Žalobou v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je možné napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho orgánu, ktorý rozhodoval v poslednom stupni, a ktorým bol žalobca podľa svojho názoru ukrátený na svojich právach (§ 247 ods. 1, ods. 2 a § 250 ods. 4 O.s.p.). To znamená, že žaloba má smerovať proti rozhodnutiu správneho orgánu druhého stupňa, ktoré nadobudlo právoplatnosť. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je preskúmaná v spojení s právoplatným rozhodnutím správneho orgánu druhého stupňa a ak rozhodnutie správneho orgánu

prvého stupňa obsahuje rovnaké vady ako druhostupňové rozhodnutie, je možné ho zrušiť podľa ustanovenia § 250j ods. 2 O.s.p., ale vždy len v spojení s právoplatným druhostupňovým rozhodnutím, nie samostatne. Zákomom stanovená podmienka vyčerpania riadnych opravných prostriedkov je namieste preto, aby súd nenahrádzal odvolací správny orgán.

Ustanovenie § 247 ods. 2 O.s.p. dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 20/1997 z 18. marca 1997).

Účelom správneho súdnictva je súdny prieskum rozhodnutí správnych orgánov, ktorých zákonnosť - tam kde to zákon pripúšťa - už bola primárne preskúmaná v odvolacom správnom konaní iniciovanom jeho účastníkom (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 122/2017-12 z 8. marca 2017).

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca sa v konaní domáhal zrušenia oznámenia žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014, ako aj zrušenia prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014.

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca podal prostredníctvom advokáta v zákonnej lehote dňa 11.07.2014 na poštovú prepravu proti napadnutému prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 písomné odvolanie, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 14.07.2014, pričom tento sa s ním vysporiadal oznámením č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014, v ktorom uviedol, že odvolanie považuje s poukazom na § 13 ods. 5 a § 14 ods. 1 písm. c/ zákona č. 563/2009 Z.z. za nedoručené z dôvodu, že advokát má povinnosť za daňový subjekt, ktorý zastupuje pri správe daní, doručovať podania elektronickými prostriedkami.

Krajský súd napadnutým rozsudkom oznámenie žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konania s tým, že v ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného postupovať podľa § 73 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z. a pokiaľ odvolaniu žalobcu z 11.07.2014 proti rozhodnutiu č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nevyhovie (nerozhodne o ňom), toto postúpi spolu s výsledkami doplneného daňového konania s úplným spisovým materiálom a predkladacou správou na rozhodnutie odvolaciemu orgánu a o takomto postupe upovedomí žalobcu ako daňový subjekt.

Vzhľadom na stav daňového konania, kedy proti žalobou napadnutému prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014, proti ktorému možno podať odvolanie podľa § 72 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z., žalobca v zákonnej lehote podal odvolanie, o ktorom nebolo žalovaným resp. príslušným odvolacím správnym orgánom doposiaľ (v dôsledku nesprávneho postupu žalovaného) rozhodnuté, pričom krajský súd napadnutým rozsudkom oznámenie žalovaného č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014, že odvolanie žalobcu z 11.07.2014 považuje za nedoručené podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vrátil vec žalovanému na postup podľa § 73 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z., sa odvolací súd stotožnil so záverom krajského súdu, že v konaní o preskúmanie žalobou napadnutého prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nebola splnená základná podmienka, v zmysle ktorej možno v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmať len právoplatné rozhodnutie správneho orgánu po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú (§ 247 ods. 2 O.s.p.). Z uvedeného dôvodu, keď žalobcom napadnuté prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nemôže byť predmetom preskúmania súdom v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p., nemožno ho ani postupom podľa § 250j ods. 2 O.s.p. zrušiť.

Aj keď skutočnosť, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom je dôvodom na zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p., vychádzajúc zo zásady hospodárnosti a materiálnej spravodlivosti konania odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu pre

absenciu výroku o zastavení konania o preskúmanie zákonnosti prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nezrušil a vec mu nevrátil na ďalšie konanie, nakoľko toto nové rozhodnutie krajského súdu by žalobcovi ako odvolateľovi vzhľadom na vyššie uvedené neprivilo priaznivejší výsledok v konaní.

Pokiaľ žalobca v odvolaní na podporu svojho tvrdenia o vplyve zmeškania lehoty podľa § 73 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. na zákonnosť daňového konania poukazoval na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 24/2010 z 29. júna 2010, odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnej veci bola riešená otázka nedodržania zákonnej lehoty na vykonanie daňovej kontroly a nie otázka nedodržania procesnej lehoty podľa § 73 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. na postúpenie odvolania na rozhodnutie odvolaciemu orgánu, a teda išlo o skutkovo a právne odlišný prípad. Odvolací súd uvedenú námietku žalobcu, vzhľadom na vyššie uvedené, keď žalobcom napadnuté prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 9411402/5/2792707/2014 z 13. júna 2014 nemôže byť, vzhľadom na stav daňového konania, predmetom súdneho preskúmania v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., považoval za irelevantnú. Navyše má odvolací súd za to, že aj keď žalovaný po doručení odvolania žalobcu nepostupoval podľa § 73 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z. nemožno jeho postup vyhodnotiť tak, že ním došlo k nedodržaniu lehoty podľa § 73 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z., nakoľko žalovaný v oznámení č. 9411402/5/3518133/2014/Mol zo 17. júla 2014 právne (poukazom na § 13 ods. 5 a § 14 ods. 1 písm. c/ zákona č. 563/2009 Z.z.) odôvodnil (aj keď nesprávne), z akého dôvodu považuje odvolanie žalobcu za nedoručené, resp. z akého dôvodu nebude ďalej postupovať podľa § 73 ods. 1, 2 zákona č. 563/2009 Z.z.

Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania, ako aj dôvodov odvolania žalobcu, odvolací súd poukazuje na správne závery a na správne odôvodnenie rozhodnutia, pokiaľ ide o nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalobcovi vo vyčíslenom rozsahu, s ktorým sa odvolací súd v zásadných otázkach stotožňuje a poukazuje naň.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti OSP, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p., ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3 <., súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Účastníkovi súdneho konania nepatrí náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré neboli vynaložené účelne na uplatňovanie práva. V zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii každý má právo na poskytnutie právnych služieb a môže o ne požiadať ktoréhokolvek advokáta. To však neznamená, že neúspešný účastník konania je povinný nahradiť všetky trovy predstavujúce odmenu advokáta úspešného účastníka (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Sžo/253/2010 z 29. septembra 2011).

Za účelne vynaložené náklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. možno považovať len také náklady, ktoré musel účastník nevyhnutne vynaložiť, aby mohol riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na súde. Náklady spojené so zastúpením advokátom tomuto vymedzeniu spravidla zodpovedajú. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýnimočnú povahu; môžu sa vyskytovať i situácie, za ktorých náklady spojené so zastúpením advokátom nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne

uplatňovanie alebo bránenie práva na súde (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 988/12 z 25. júla 2012).

Krajský súd bol v zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení oprávnený na základe zisteného skutkového a právneho stavu veci vlastnou úvahou posúdiť efektívnosť a účelnosť trov právneho zastúpenia žalobcu advokátom.

K úkonom vyjadrenie z 19.11.2014 k vyjadreniu žalovaného z 23.10.2014 a porada so žalobcom z 19.11.2014 a vyjadrenie zo 04.07.2015 k vyjadreniu žalovaného z 08.12.2014 a porada so žalobcom z 10.06.2015 odvolací súd uvádza, že tieto úkony považuje rovnako ako krajský súd za neúčelné. Podania žalovaného z 23.10.2014 a 08.12.2014 boli žalobcovi zasielané len na vedomie, krajský súd nevyzýval žalobcu na vyjadrenie sa k nim. Ako vyplýva z predložených záznamov, dôvodom konania oboch porád bolo poskytnutie informácie žalobcovi o obsahu vyjadrenia žalovaného a jeho právna analýza a konzultácia ďalšieho postupu v konaní. Obe porady vyústili do vyjadrení z 19.11.2014 a 04.07.2015, v ktorých však žalobca neuvádza žiadne nové skutočnosti dôležité pre rozhodnutie súdu vo veci samej, resp. ktorými by žalobca konanie nejakým spôsobom procesne ovplyvnil. Na základe uvedeného nemôže odvolací súd vyhodnotiť predmetné úkony právnej služby ako účelné. Nepochybil preto krajský súd, ak za uvedené úkony žalobcovi náhradu trov nepriznal.

Najvyšší súd sa stotožňuje aj s názorom krajského súdu o neúčelnosti porady so žalobcom z 01.10.2014, nakoľko jej predmetom boli informácie ohľadne konania o proteste prokurátora, ktoré konanie však nemalo žiaden vplyv na rozhodovanie súdu v prejednávanej veci. Uvedené platí aj o informácií o výsledku konania KS BA 2S/273/2014 a o postupe Európskej komisie po postúpení podania na otvorenie EU-pilotu z DG TAXUD na DG JUST, ktoré boli predmetom porady z 10.06.2015.

Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že vzhľadom na predmet sporu a jeho právnu náročnosť, keď predmetom preskúmania bolo neformálne oznámenie správneho orgánu, a teda nie meritórne (formalizované) rozhodnutie, sa javia účtované porady s klientom z 01.10.2014, 19.11.2014, 10.06.2015 a podania žalobcu z 19.11.2014 a 04.07.2015, aj vzhľadom na ich obsah, za neúčelné, a ako také nezakladajú dôvod na uloženie povinnosti žalovanému nahradiť žalobcovi trovy za ne vynaložené. Odvolací súd má za to, že na právne posúdenie predmetného sporu advokátom a realizáciu ním zamýšľaných postupov plne postačoval úkon príprava a prevzatie zastúpenia, ktorý v sebe zahŕňa aj prvú poradu s klientom, za ktorý úkon krajský súd žalobcovi náhradu vynaložených trov priznal. Ďalšie porady považuje odvolací súd rovnako ako krajský súd za neúčelné a nehospodárne, smerujúce k zbytočnému navyšovaniu trov právneho zastúpenia. Každú jednu subjektívnu potrebu klienta v podobe konzultácie s advokátom nemožno prenášať formou náhrady trov konania na protistranu. Účelnosť úkonu právnej služby - ďalšej porady advokáta s klientom je potrebné posudzovať vždy individuálne. V tomto prípade odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody zaujal stanovisko, že v konaní nenastali také skutočnosti, ktoré by vyššie uvedené úkony posúvali do roviny úkonu nevyhnutného pre účelné uplatňovanie práva žalobcu.

V súvislosti s úkonmi podanie z 13.04.2015, ktorým žalobca upravil na výzvu krajského súdu podľa § 43 ods. 1 O.s.p. petit žaloby a porada so žalobcom, zrejme nesprávne datovaná dňa 17.09.2015, ktorej predmetom bola podľa predloženého záznamu práve informácia o výzve krajského súdu na opravu petitu žaloby, je potrebné uviesť, že nemožno skutočnosť, že žaloba žalobcu nebola perfektná, pokladať za východisko pre priznanie náhrady trov za odstránenie jej väd.

Podľa názoru odvolacieho súdu vyčíslenie trov konania nie je možné považovať za úkon právnej služby vo veci samej a nejde ani o procesný úkon, za ktorý by podľa § 13a ods. 1 a 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., aj s prihliadnutím na § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., patrila advokátovi odmena.

Nárok advokáta na náhradu výdavkov súvisiacich s cestovným a na náhradu za stratu času vyplýva z § 15 a § 17 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a

späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Nepochybil preto krajský súd, keď pri výpočte náhrady výdavkov súvisiacich s cestovným a náhrady za stratu času vychádzal zo vzdialenosti medzi sídlom advokáta Koceľova 25, Bratislava (nie jeho úradne hláseným pobytom na adrese J.) a miestom pojednávajúceho súdu (Štúrova 9, Nitra). Keďže vyhláška č. 655/2004 Z.z. v ustanovení § 17 ods. 1 pri náhrade za stratu času výslovne odkazuje na sídlo advokáta, bolo by v rozpore s ňou pri výpočte náhrady cestovných výdavkov prihliadať na miesto, kde má advokát úradne hlásený pobyt.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/146/2014-121 z 23. septembra 2015 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a úspešný žalovaný na náhradu trov konania nemá v správnom súdnictve nárok.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.